

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára

Egyszeri evre	8 K
Fel. evre	4
Negyed. evre	2
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felolós szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: B a l k á n y i E r n ő könyvkereskedésében Alsólendván.

A nyitlér sora egy korona.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

„Ismeretterjesztő egyesület.”

Alsólendva, július hó 6.

Tapolcai laptársamnak legutóbbi száma fekszik előttem. Megakadt a szemem egy cikkén, melyet egy ottani orvos vagy ügyvéd írt. Letlégén akár orvos, akár ügyvéd az illető, el kell ismerem, hogy olyan ember, akinek a lelkében az önmaga helyzetét kívülről a mi tanulatlan parasztnéptünk tengenyri bajai, mellőzése, veszületett elmaradottsága is szimpátiára talál. Ez pedig ritka tulajdonság ma, kérem Bár mi, újságírók, a közügy szürke rabszolgái, agyongyötörjük magunkat m á s o k é r t, addig azok, kikre pedig bizvást számítnak munkánkban, jól körülbástyázzák magukat minden idegen befolyás ellen és csak a legkritikált esetben van rájuk hatással az újságok cikkei.

De a tapolcai cikkirő az ügyvéd vagy orvos, nem tartozik azok közé, akiket hidegen vagy a kor intő szelleme, a fel-felzúduló lelkiismeret. És éppen ezért akadt meg szemem az ő cikkén. Hogyha valamelyik újságíró-kollégám nevével láttam volna a vezető helyen megjelent közlemény élén: átsiklottam volna rajt azzal az egyszerű megjegyzéssel, hogy hiszen mi vagyunk azok, akik a magunk apró nyomorúsága elé helyezük a más emberek nyomorúságát, mikor a társadalmat segítségül hívjuk.

Sorra veszem azonban a tapolcai orvos vagy ügyvéd tervét. Megkell vallanom, hogy bizony nem egészen új ez, de amilyen

energiával vette kezébe az ügyet, ott Tapolcán — a tervezett időre, öszre — bizvást megvalósul az eszméje.

Ismeretterjesztő egyesületet akar létesíteni Tapolcán — a nép számára, mely díjtalanul, ingyen juttatná a tanulatlan néposztályt mindahhoz, amit ezideig — anyagi szegénysége miatt — sem az iskolák, sem a könyvek nem adhattak meg neki. Aztán a tapolcai orvos vagy ügyvéd példáját követnék a többi városok is, talán még mi is. Hogy pedig miben áll ennek a hézagot pótló egyesületnek az áldásossága, erről világosan beszél az alábbi, a tapolcai cikkből vett néhány soroskca:

„Első sorban a népek durvaságát és műveltségét volna hivatta csökkenteni, esetleg egészen megszüntetni. Másodsor felélesztené a néphez a kedvet a műveltség, az ismeretek iránt, megfínomulna izlése, megváltoznék életmódja, szokása. Vasárnap délutánonkint nem a keres-mába járna lerészegedni és az utcán kurjongatni; durva, frág beszédek helyett megszeretné a könyvet, az olvasmányt; majdnem azt mondanátam, hogy kivetkőznék népies jellegéből, mert sajnos, már alig tudjuk elképzelni népünket a fenti rossz szokások nélkül.”

Majd pedig így folytatja cikkirő:

„Vasárnap délutánonkint tartunk népies előadásokat a népek és az alsóbb műveltségű kisparasztnak, mindegyikük a saját szakmájából, a saját módja szerint, esetleg demonstrációjuk, vetített képekkel. Kedveltségük meg a néppel a tudományt, a műveltséget. Meg fog színni a néphez az aversio a kaputos ember iránt; tisztelni fogja őt mint jóakaróját és szellemi téren veze-

tőtét. Pár korona évi járulékkal, amit mindegyikünk könnyen áldozhat e nemes célra, tőket teremthetünk közhuzam népies cikkeik kinyomtatására és a nép között leendő zótosztására.”

És hogy kívánja ezt megvalósulni? Ime:

„Ezen nagy kulturamunkára hívom fel városunk intelligentiáját. Hivatalnok, ügyvéd, pap, orvos, tanár, tanító, intelligens gazda és kereskedő, szóval a szellem arisztokratái egyesüljenek a nemes célra. Mi vagyunk hivatta a társadalom vezetésére. Binós és vétkes mulasztás részünkről, ha nem tesszük. A város adjon példát a falunak. E nélkül Tapolca város ép oly közönséges falu, mint akármelyik másik.”

Hozzá fűzi még, hogy ő már két ézetejendeje foglalkozik ezzel az eszmével, és hogy a közköztalásügyi miniszter az utóbbi hetekben adott is ki egy ilyesfajta irányu rendeletet a — törvényhatóságoknak. De akár csak a cikkirő, akként mi sem bizunk a törvényhatóságokban. A megyeházi uraknak bizonyára oly sok a dolguk, hogy nem érnek rá ilyen kicsinyeséggel kibélelni. Mert hogy kicsinyeségek tartják uraink a nép bajával törődni, kitűnik abból, hogy — sohasem törődtek vele.

A városok őrzi, intelligens embereinek kell tehát összefogni, hogy tanulatlan, műveletlen parasztnéptünkkel tovább ne kényserítettünk pirulni a világból. Egyedül rájuk vár a feladat. Mert a mai parasztság amilyen elmaradott, ép oly tehetetlen is. Hogy ő indítsón akcióit, azt úgy van várhatjuk — itéletnapig!

Ha kezdetben nem is lesz a teljes is-

A hatalmasabb.

— Az „Alsólendvai Híradó” számára írta: —
Szenes Pál (Budapest.)

I.

Fiatalok voltak, megszerették egymást. A leány inkább kacérságolt, a fiú ellenben igaz, mely szerelmeből. Előkézelhetetlenek hittek az életük egymás nélkül. Sok év csók el nem eszant, soha egy szerelmevallomást el nem hangzott köztük. Mégis valami ellenállhatatlan erő fűzte őket össze. Ez a szerelme a lélek teljes harmoniája volt köztük. Mindig csak szeretni egymást...

A nő tud szeretni mélyen, tüzösen és odaadóan, de nem tud oly állandóan, mint a férfi... Ennek a szép, poetikus szerelmeinek is a leány hirtelen elhatározása, váratlan házassága vetett véget. Hogy mit értett akkor a fiú, azt nemcsak leírni, hanem kifejezni sem lehet. Mindent egyszerű, egy tulajdonképpen teljes megsemmisülést és borzasztó fájdalmat. Nem hitte volna, hogy képes lesz egy pillanatra is élni. Végre is erős szervezete legyőzte látszólag nagy fájdalmát és elment messze, messze az emberektől. Hogy semmit se tudjon rólok. Új ideált keresni lelkének, szívének. S megtalálta az — Istent... Beállott szerzetesnek, hogy így találja meg az élet fenéségességét, szépségét, ha már annak egyik alkotóját, a nőt elvesztette...

II.

A leánynak, Magdának szerencsétlen volt a házassága. Pedig mindentől volt neki bőven. A

férfje nagyon gazdag volt, úgy hogy legnagyobb és legkisebb vagját is ki tudta volna élegíteni.

Egyezsere mulatós, pompázó életet kezdett folytatni az asszony, de még ez sem tudta jókedvre hangolni; vagy ha mégis megtörtént, hogy jókedve kiderült, akkor ez nagyon rövid ideig tartó volt. Különösen nem tudott Magda és férje között valamely bensőbb viszony létre jönni. Ezt később még a született kis gyermekük sem tudta előmozdítani. Magda, házasságát és életét valami megmagyarázhatatlan bűnnek tartotta, melyért egy ártatlan lelkét szenved. Férjét sohasem tekintette másnak, mint egy olyan férfúnak, kinek irányában ezért a sok jórt illedelemmel és hálaival tartozik, meg mindenével, csak szívével és lelkével nem. Férje pedig nem akart más, mint Magda szívet, szerelmét, mint méltán meg is érdemelt volna. De hiába... szívet sohasem tudta megnyerni, épen ezért egy más nőt igyekezett meghódítani s Magdát teljesen elhanyagolta, ami még szomorubbá tette az asszonyt...

Ő is udvarolattat magának... Ezentul házasetlik mindkettőjükre teher volt... Ez teljes lelké válság elé juttatta Magdát, de most már legalább tudta, hogy lelke, szíve első szerelmét óhajlja, ha boldog akar lenni...

III.

Istennel ébredni, vele megnyugodni, őt tekinteni mindennek, őt szolgálni szívevel-lelkekkel, lemondani miatta minden földi örömről, boldogságról, ez volt most sorsa az ifjúnak, Alfréd-nak. A nagy Isten, e valóban eszményi lény,

lassankint egészen lelkébe költözött. Mindig vallással, istentisztelettel foglalkozott, azt hitte, hogy már teljesen elfelejtette Magdát. Nem csoda. A nő csak részese az emberiség eszményének, és az igaz, a tökéletes eszmény — az Isten feledtetni tudja a nőt...

Alfréd, bár teljesen egészséges volt lelkileg és szellemileg, mégsem volt ő már az, ki regegy tud a szerelme tönkre tenni két fiatal életet. Neki volt egészen miért élni, az asszonynak nem...

Csak még egyet akart Magda szeretni, — Alfrédet...

IV.

A gyökök közt a szerzetesek templomában a leggyakoribb Magda asszony volt. Meggyönta minden bűnet...

Férjemet nem szeretem és nem is szerettem soha... Gyermekeket sem szeretem úgy, mint kellene anyának... Megcsaltam férjemet, mert szeretek egy olyant, kit nem szabad szeretnem; és én mégis mindennap kérem Istentől egyik szolgálójának szívet...

A szerzetes ez utolsó szóknál hirtelen rá nézett az asszonnyra... Megjésmerte és elhalványulva fordult el tőle. Megbánta már, hogy rá tekintett. Magda is felismerte Alfrédet... nem birt ellentállani...

— Alfréd... szeress... szeress... — sutogta halkan. Majd hirtelen elváltozott.

Alfréd igyekezett azon este is olyan áhítatosan imádkozni, amint szokott. Hiába, nem tudott. Gondolatai minduntalan elhevélyedtek az imától... Majd szemét, majd fejét látta Magdának... Min-

— **Padokat kérünk.** Mind sürűben halljuk közönségünk panaszt, hogy kevés a templom-terei fasorban az a jelenlegi négy pad. Egyedüli árnyas sétatályunkat, különösen a késő délutáni órákban annyira felkerek, hogy azok az ülőhelyek annyira érenek csak, mint hűtőmedve egy vadkörte. És hozzá, még azt a négy padot is úgy elfoglalják az iskolások, hogy a sétáló közönség egy pillanatra sem pihenhet meg. — Talán jó volna még néhány padot odaállítani, az nem kerül sok pénzbe. Anyit meg kibírunk!

— **Megbokrosodott lovak.** Csittörtökön este fél a Ferenczy-féle vendéglő előtt egy jakabfi betegszállító kocsi volna valamit megjégedve megbokrosodott. Vad vágatással nekirohant egy szembejövő szekérnek, majd pedig meg is asztaltéglá halmozak. Még mielőtt nagyobb szerencsétlenség történnék volna, Hosszafutaluban megfékeztek a bokros állatok.

— **A réthái gyilkost elfogták.** Megírta legutóbbi számunkban, hogy Ratacz Iván réthái löstény egy jó irányított késszurással megölte a mostoha-apját, aki nem volt hajlandó a részeg fiúnak pénzt adni. Ratacz a gyilkosság után, meg azon éjjel elutazt a faluból a hosszas keresés után csak hétfőn tudta elfogni a maraszéki helyi csendőrt. A maraszéki szűk körű bejárta a csikósok lit, mikor a csendőrt rájuttatták. Megkötözték és beszállították a csáktornyai járásbírószághoz.

— **Emlékkönyv a zalai nagy vértanúról.** Tapasztalható a mai időkben a hazafiaságnak a kegyelet terén való megnyilatkozása. Jelenleg a mai kort, hogy történelmünk nagy alakjait igyekszünk tisztelőben tartani, kegyelettel gondolunk rájuk, hol poraikat is hazahozzuk a távolból és nevének emléket állítunk, hogy példát mutassunk, vagy amint Kossuth Lajos mondán, hogy az a kegyeletes munkánk csirája legyen egy jövendő jobb kornak. A 49-es nagy vértanuk közé tartozik Csány László is, Drávodéki és erdélyi híres kormánybiztos s közlekedési miniszter aki a hazához való fűheltelen ragaszkodásnak leghevibbe mintaképe. Szülőföldjének székesvárosában Zalaegerszegen emelendő emlékszórára Borbély György gimnáziumi tanár gyűjtö a pénzt „Magyar Paizs” cz. lapjával. A nagy hősről egy 110 oldalas emlékkönyvet is állított össze Borbély tanár, hogy egyrészt népszerűsítse első sorban saját szülőmegyejében a közönség előtt már már feledésbe menő nagy alakot, másrészt, hogy az élet és jellemrajza vonatkozó egyes adatokat a még élő kortársaktól összegyűjtve megmentsse a feledéstől egy esetleges monográfia számára. A börtönlalmú tetszős könyvet, mintegy 15 kópé az asszonytlan díszíti. 2 koronáért megkérhet szerzői Zalaegerszegen a Magyar Paizs szerkesztőségétől s a könyvesboltban. A tízta jóvedelmét szerző a Csány szoborra adja.

— **Verekedő Amazonok.** Alsóbisztricen már hosszú idő óta hadilábban álltak egymással Koczet Márkné és Stolec Katalin. Ahogy csak tudták, egyé haragos ártott a másiknak s különösen Stolec Kati kérte szorgalmasan az Istent, hogy egyezzen úgy kedve szerint találkozhasson össze ellenfeleivel. Hogy Isten hallgatta-e meg a vérszomjas nőszemély óhaját, vagy a sors rendezte-e így, azt nem tudni, de annyi bizonyos, hogy a minap összetalálkoztak Stolec Kati ahogy megpillantotta a gyanútlanul haladó asszonyt, rögtön készen volt a tervvel. Nekiugrott az asszonynak s é-telen szidalmak közepett alaposan ellátta szegényt. Végeztül pedig egy nagy kövel fején is költöztta, úgy hogy az asszony arcát nyomban elborította a vér. Természetesen a bíróság előtt nyer méltó befejezést a lovasias így.

— **Működik a határrendőség.** A csáktornyai határrendőségi kirendeltség akcióa lépett. Egy szombathelyi vállalkozó cég a triesti kikötő munkálataikhoz 21 munkást indított utnak Triest felé. A munkások Csáktornya feltehetől, mert kíváncsiakrólónak nézték őket. Hába mutaták fel munkájukhoz az egyik szerződésüket, két napig Csáktornya kellett vezetgelniük, amíg az elemlőb is kifogytak. Végre a szombathelyi városi hatóság közbenjárására elbocsátották őket. — Erre is jó tehát a határrendőség!

— **Vörös kakas.** Szentgyörgyvölgyön a mult hét szerdáján kigyuladt dr. Berger Ignác esperes-plébános szénasapajtája kigyuladt a sertés-óllal és gazdasági több eszközrel együtt 1200 korona értékben legett. — A tűz gondatlanságból keletkezett.

— **Meglopott méneskatona.** Gót Kálmán és Mecseri János palini (Kaniza mellett) méneskatona nagy meglepetés éret szerdán reggel Bellatinok, ahova néhány hét előtt szolgálatra tételre kivezényelték őket. Amint felebredtek, arra a meglepő felfedezésre jutottak, hogy míg ők az igazak álmat aludtak, addig valami egyeskezű atyafi átkutatta a zsebeket s magával vitt minden elemehetőt, így elvesztett Gót zseborója és 4 kor. kispénze, Mecseriné szintén a zseborója, lánc, borotvája s ferenhűténye. A két meglopott huszár a felfedezés után nyomban elsieltek a csendőrségre, hol jelentést tettek az esetről. Csakhamar aztan megkerült a tolvaj is Bugyács László belatáni börtönbélyesség személyében, kinél a lopott tárgyakat megtalálták. Ellene az eljárás folyik.

— **Megfelett becslésértérs.** Tud a magyar paraszt furtagos lenni, ha akar. Az a polgárás, akiről ít szó lesz, agyafur módon fejtelt meg a becslésértést, amiért 50 koronára ítelté a bíró. Az ügyvédjeit különbözőt össze az atyafi s irt egy levelet, amelyben hemezzgett a gazember, huncut, zsvány szű. Ezért állították a bíróság elé. Az ítéletben megnyugodott a vádlott s leszurta a büntetést, ezután sunyi ábrázalt, alázatosan azt monda a bírónak.

— Furcsa törvény ez uram. Ha az ember egy tekintetes urnak azt mondja, hogy gazember, megbüntetik.

— Bizony az ugy van atyámfia, — mondja a bíró. — Máskor fogja meg a nyelvést és a tollat. A polgárás meg alázatosabban folytatta:

— De hátha az ember azt mondja egy gazembernek: tekintetes ur, azért nem jár büntetés ugye?

A bíró mosolyogva mondja: — Persze hogy nem.

Erre az atyafi nagy alázatosan oda fordul az ügyvédjéhez és elbuszítja tőle:

— No hát az Isten áldja meg, tekintetes ur.

Ajánlható czégek Alsólendván.

(Előfizetőink ingyenes hirdetés-rovata.)

BLAU SÁNDOR vasúti vendéglőjének kerti helyiségében minden vasár- és ünneppal délutánig elsőrendű cigányzene.

WORTMAN BENŐ rőfös és divatkereskedő.

FARAGO ISTVAN fodrász.

HORVÁTH LAJOS fodrász. Illatszerek faktára.

BADER HERMAN cipész.

SCHWARZ KAROLY borkereskedő.

TÖRÖK SÁNDOR cipész és borkereskedő.

ÁG ISTVAN vendéglős, Hosszafutal.

MAYER ÖDÖN óras és órászersz. Nagy raktár china-ezüst árúban.

WALTERSDÖRFER HENRIK mészáros és berkocsi-tulajdonos.

BECK MIKSA süteője.

POLLÁK LAZÁR nagykereskedő.

HEGEDIGS ISTVAN eszmadia.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

REVEŠZ SAMU központi kávé.

Öv. TUSKE FERENCZNE vendéglős.

MANDELBAUM MÓR rőfös és divatári kereskedő.

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festék-, eszmege-, lísz-, vetemény-magvak, ugyszintén norinbergi-, üveg- és porzellán-kereskedése. — Deszka-, építelfa- és szonraktár.

REICHENFELD SÁNDOR berkocsi-tulajdonos. Idei Mautner-féle magvak FRIEYER LIPOT kereskedésben kaphatók.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű ferfi-szabó.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és cement-raktára és cementári készítése.

BRENNER SAMU vegyeskereskedő.

GAZDAG FERENCZ vendéglője a „Csispekhez” Hosszafutaluban.

NEUBAUER ANDRÁS Korona vendéglős.

1473—1907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata

Az alsólendvai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Alsólendvai takarékpénztár végrehajthatóan Nemes Pál pákai lakos végrehajthatóan elleni 500 korona tőkekövetelés és jár. iránti vhajtási ügyében az alsólendvai kir. bíróság területén levő Nemes Pál végrehajthatóan szenedvőnek a pákai 543. sztkben 1. sor 90. hrsz. alatt felvett ingatlanból (49. sz. ház, udvar, kert) való B. 2. és 4. alatti 2/3 rész tulajdára adó és becsül-alapon ezenben 720 koronában megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1907. július 12. napján d. e. 10 órakor

Páka községhezánál megtartandó nyilván. árverésen a megállapított kikiáltási nyolv. árul is eladatni fog.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át kispénzeben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett áróllyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt L. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzeri elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság tevékenyvi hatósága.

Alsólendván, 1907. évi március hó 21.

Bíró, kir. albiró.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz vorarlbergi köhögés elleni cukorkák.

kaphatók alulított győgszertárban. Ki ezen köhögés elleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vétkézik saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” cukorkák fenyőlevél, orvosiilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gégekedtség ellen. 4512 dbr közönséglíziónyitványokkal igazolja egy szer hathatóságát ezen kitűnő gyógyhatású cukorkákank csomagja 20 fillér.

Kapható: Füss F. Sándor győgszertárban Alsólendván.

MAKULATURA- PAPÍR

métermázsánként 20 koronáért

kapható

BALKÁNYI ERNŐ

könyvkereskedésében Alsólendván.

Pallas Lexikon
eladó.